

INFORMACJA, al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, hol główny, tel.: 61 626 66 66; fax 61 626 67 44, e-mail: kancelaria@umww.pl

Stanisław Broniarz

Stanisław Broniarz

30.03.1886 - 11.07.1944

Źródło zdjęcia: Muzeum Martyrologiczne w Żabikowie

Autor tekstu: Renata Wełniak, kustosz Muzeum Martyrologiczne w Żabikowie

Urodził się 30 marca w Czmoniu, jako syn Walentego i Konstancji z domu Grygier.

W latach 1893-1899 pobierał naukę w Szkole Miejskiej nr 3 w Poznaniu. Następnie podjął naukę zawodu i w dniu 4 maja 1904 r. uzyskał dyplom ślusarza na podstawie egzaminu złożonego przed komisją Izby Rzemieślniczej w Poznaniu. Wraz z gronem przyjaciół i kolegów założył patriotyczną organizację Towarzystwo Samokształcącej się Młodzieży „Iskra”. W 1911 r. został współzałożycielem oraz prezesem polskiego Klubu Sportowego „Warta”. Jako aktywny działacz sportowy kierował Okręgowym Związkiem Lekkiej Atletyki i Okręgowym Związkiem Bokserskim w Poznaniu. W latach 1906-1908 odbywał służbę wojskową w armii niemieckiej. W okresie I wojny światowej służył w kompanii sanitarnej we Francji. Awansował w niej do stopnia plut. W grudniu 1918 r. zdezerterował z wojska niemieckiego, aby przyłączyć się do Powstania Wielkopolskiego. W dniu 22 marca 1923 r. przeniesiono go do rezerwy. W następnych latach zmieniał kilkakrotnie pracę. Do 1926 r. prezesował Spółdzielni Spożywców „Zgoda”, następnie pełnił funkcję dyrektora Hurtowni Spółek Spożywczych.

W chwili wybuchu II wojny światowej szybko zaangażował się w działalność konspiracyjną, nawiązując kontakt z kierownictwem Tajnej Polskiej Organizacji Wojskowej. Współdziałająca wraz z nim grupa konspiratorów tworzyła oddział TPOW, który samodzielnie przetrwał do lutego 1943 r. Broniarz po rozmowach z kpt. Janem Kamińskim został włączony do AK z zadaniem odbudowy Inspektoratu Rejonowego Poznań. Do najważniejszych osiągnięć kierowanej przez niego grupy należała odbudowa łączności konspiracyjnej w Poznaniu.

Na początku marca 1944 r. działalność konspiracyjną Stanisława Broniarza przerwało aresztowanie. Przeszedł ciężkie śledztwo w siedzibie gestapo w byłym Domu Żołnierza, następnie osadzono go w obozie w Żabikowie, skąd 23 czerwca 1944 r. przeniesiono do KL Gross Rosen (nr obozowy 1712), gdzie w dniu 11 lipca 1944 r. zginął.

Projekt powstał we współpracy z oddziałem IPN Poznań oraz Muzeum Martyrologicznym w

Żabikowie.

Dziękujemy za odwiedziny i zapraszamy ponownie